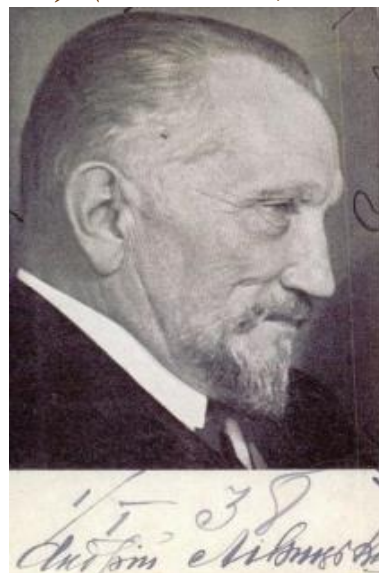

Андрій Лівницький у становленні Української держави

*9 квітня – 140 років від дня народження Андрія Лівницького (1879 – 1954),
Президента УНР в екзилі (в еміграції, у вигнанні) (1926–1954)*

Андрій Миколайович Лівницький –

(9 квітня 1879, хутір Красний Кут поблизу с. Ліпляве, Золотоніський повіт, Полтавська губернія – 17 січня 1954, Карлсруе, Баден-Вюртемберг, ФРН) – український громадсько-політичний діяч, Міністр закордонних справ Ради народних міністрів УНР, Президент УНР в екзилі (у вигнанні) (1926–1954)

Походив із давнього козацького роду. Освіту здобув у Прилуцькій гімназії та Колегії Павла Галагана в Києві. У 1896 р. вступив до Київського університету святого Володимира. Навчався на математичному і правничому факультетах. Належав до української студентської громади. За участь у студентському політичному русі двічі ув'язнювався в Лук'янівській тюрмі (1897, 1899) та висланий на Полтавщину «під гласний нагляд». Після закінчення університетського курсу служив у Лубенському окружному суді (1903–1905), присяжним повіреним Харківської судової палати (1905—1913), мировим суддею Золотоніського повіту (1913–1917).

Як один із засновників Революційної української партії (РУП), протягом 1902–1903 рр. належав до ядра київського комітету партії. Під час революції 1905 р. був головою «Лубенської республіки», а також очолював загін громадської самооборони, котрий складався з шести бойових дружин. На початку січня 1906 р. заарештований, але втік з-під варти; у жовтні 1907 р. під час перебування в Лубнах заарештований удруге й півтора року відбував ув'язнення. В 1909 р. засуджений у Києві військовим окружним судом до тюремного ув'язнення, але згодом виправданий апеляційною інстанцією.

У березні 1917 р. призначений Золотоніським повітовим, а 1 серпня – Полтавським губернським комісаром. Як делегат I Всеукраїнського селянського з'їзду від Золотоніського повіту був обраний до складу ЦК Селянської спілки і став членом Української Центральної Ради (УЦР).

За доби Директорії УНР був керуючим Міністерством закордонних справ (серпень – жовтень 1919 р.) у кабінеті І. Мазепи. У жовтні 1919 р. був головою дипломатичної місії УНР у Польщі. 22 квітня 1920 р. підписав Варшавський союзний договір з Польщею, за яким Польща визнавала кордони УНР без західноукраїнських земель, а польські війська вступали на територію України проти більшовиків.

Разом із Симоном Петлюрою керував дипломатичною діяльністю УНР у Варшаві. Протягом 1920–1921 рр. – в. о. голови уряду, в 1922–1926 рр. – голова уряду УНР в екзилі. Жив у Варшаві під постійним наглядом польської поліції; став одним з ініціаторів створення та активним членом Прометеївського руху.

По загибелі Симона Петлюри очолив Директорію УНР та перейняв посаду Головного Отамана військ УНР.

Протягом 1926–1954 рр. очолював Державний Центр УНР в екзилі та керував українською державною політикою. Під кінець Другої світової війни переїхав з Варшави до Німеччини. Під його керівництвом уряд в еміграції з травня 1945 р. активізував діяльність і обновили свій склад. У 1948 р. ініціював створення Української Національної Ради – з метою консолідації політичних сил в еміграції та реорганізації Державного Центру УНР в екзилі – у співпраці з Ісааком Мазепою.

Помер 17 січня 1954 у м. Карлсруе, Баден-Вюртемберг, ФРН. Був похований на цвинтарі Вальдфрідгоф у Мюнхені, згодом прах перепоховано на українському меморіальному кладовищі в Баунд-Бруці, поблизу Нью-Йорка.

Підготувала Руслана Ониськів
провідний бібліограф